

DİNLE ATASÖZÜNÜ OYNA ÖĞREN ÖZÜNÜ: ATASÖZÜ ÖĞRETİMİ

LISTEN TO INSTRUCTION PLAY LEARNER'S OWNER: PROVERB TEACHING

Etkinlik Makalesi

Zekerya BATUR¹ Hüdal YAVAŞÇA²

Makale gönderim tarihi 17 Şubat 2018

Makale kabul tarihi 14 Aralık 2018

Özet

Bu çalışmanın amacı, yaratıcı drama tekniğinin atasözlerinin öğretimine ve kalıcılığına katkısını belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda yapılan etkinliklerle, 5 hafta boyunca drama tekniğiyle atasözleri canlandırılmıştır. Canlandırma sırasında öğrencilerin derse katılımı sağlanmıştır. Bunun yanında drama tekniğiyle öğrencilere öğretilen 10 atasözü ile ilgili değerlendirme kâğıtları kullanılmıştır. Yapılan değerlendirmeler sonucunda öğrencilerin atasözlerini öğrendikleri ve drama uygulamalarının atasözü öğretiminde etkili olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin derse yönelik ilgi ve dikkatlerinin arttığı görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Atasözü, atasözü öğretimi, yaratıcı drama

Abstract

The purpose of this study is to contribute to the teaching of proverb with drama technique. For this purpose, the proverbs were portrayed through creative drama for 5 weeks. Students were allowed to participate in the lesson during the animation. On the other hand, evaluation papers related to the 10 proverbs taught to the students with drama technique were used. As a result of the evaluations made, it was determined that the students learn the proverbs and the applications of creative drama are effective in the teaching of the proverb. The interest and attention of the students towards the lessons has been seen to increase.

Key words: Proverbs, teaching proverbs, creative drama

GİRİŞ

Atasözleri toplumların yüzyıllar boyunca yaptıkları birikimleri süzerek günümüze ulaştıran kalıplaşmış dil örüntüleridir. Türk Dil Kurumu'nca hazırlanan güncel Türkçe sözlükte "atasözü" kavramı: "Uzun deneme ve gözlemlere dayanılarak söylenmiş ve halka mal olmuş, öğüt verici nitelikte söz, darbimesel" olarak tanımlanır (TDK, 2018). Atasözleri, geçmişe ışık tutan, hayatla ilgili pek çok tecrübeyi içeren, toplumun değer yargılarını yansıtarak kültürel değerleri nesilden nesle nasihat eden bir dille aktaran, yol gösterici, kısa, özgün, hikmetli, kalıplaşmış sözlerdir (Köklügiller, 1983; Aksoy, 1989; Özdemir, 2001; Baş, 2002; Güzel ve Torun, 2004; Yılar, 2007; Çakmakçı, 2009; Batur, 2011). Kültür

¹Doç. Dr. Uşak Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi ABD, zekerya.batur@usak.edu.tr, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7918-5305>

²Sınıf Öğretmeni, Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, hudaluslu79@gmail.com

birikimlerini, deneyimleri aktardığı için, atasözlerinin toplumların hafızası olduğu söylenebilir. Bu sözlere bakarak geçmişe ait izler sürülebilir, o dönemin değerleri hakkında fikir edinilebilir (Batur, 2011; Bektaş, 2016).

Atasözleri geçmişte yaşamış bireylerin bakış açılarını taşıyarak, geçmişin daha iyi anlaşılmasına, bireyin olayları farklı açıdan değerlendirmesine, topluma daha kolay uyum sağlamasına etki eder. Yılar (2007), kendi masal kahramanlarını tanımayan, sevmeyen, kendi dilini benimsemeyen, kendi atasözlerini kullanamayan, tekerlemelerini bilmeyen çocukların formal eğitim sürecinde başarılı olamayacaklarını ifade etmektedir. Bu nedenle eğitim bireye kültürünü tanıtarak topluma uyumlu hâle getirmeyi amaçladığı için atasözleri etkili bir eğitim öğretim aracı olarak kullanılabilir. Dolayısıyla kültür, eğitim aracılığıyla bireyi etkiler. Bu bağlamda atasözleri kültür ve birey arasında bağlantı kuran önemli bir köprüdür. Atasözleri, nesilden nesile kültürü aktarırken, o kültürün sözcük ve kavramlarını da aktararak ana dili eğitimine de katkı sağlar. Çocukların konuşma ve okuma becerilerine hitap eder (Kazıcı, 2008).

Ana dili eğitiminde farklı yaklaşımlar benimsenmektedir. İlkokul çocuğunun gelişimsel özellikleri dikkate alındığında ana dili eğitiminde atasözlerinden yararlanırken çocuğun konuya dikkatinin çekilmesi, merak uyandırılması, öğrenmenin oyunlaştırılması ve somutlaştırılması önemlidir. Oysa geleneksel yaklaşım, öğretmen merkezli olup öğrenciyi pasif duruma getirmektedir. Dolayısıyla bu yaklaşımda bilgi hazır konumdadır. Öğrenci eleştiremez, sorgulayamaz, tartışamaz, bilgiyi analiz edemez dolayısıyla bilgiyi içselleştiremez. Öğrenme de kalıcı olamaz. Bu durumda öğrenci yaratıcı düşünemez. Bu noktadan hareketle öğrencilerin yaratıcı özelliklerini geliştirici etkinlikler yapılmalıdır. Bu etkinliklerden biri de yaratıcı dramadır.

Yaratıcı drama, yapılandırmacı yaklaşımın yöntemlerinden biridir. Bireylerin katılımıyla sağlanan ve yaratıcılığı merkeze alarak canlandırılan tüm etkinlikler yaratıcı drama olarak nitelendirilebilir (Aydın, 2013). Yaratıcı drama, önceden yazılmış hazır bir metin olmaksızın, katılımcıların kendi yaratıcı buluşları, kişisel deneyimlerinden yola çıkarak problem durumuna çözüm bulma durumları, doğaçlama canlandırmalarıdır (San 1998; Akyol, 2003; Gönen, 2003; Arıkan, 2007, Ütkür, 2012).

Yaratıcı drama, bireyi ezbere ya da saf bilgiden kurtararak, bilgiyi organize etmeyi, etrafındakilerle paylaşarak öğrenmeyi sağlar. Etkili ve gerekli olan öğrenme yöntemi çocuğun öğrenme sürecine etkin katıldığı, merak ettiği, neden öğrendiğini sorguladığı, yaparak yaşayarak öğrendiği öğrenmedir. Yaratıcı drama, eğlenceli bir şekilde yaparak yaşayarak öğrenmeyi sağlar (Küçük, 2001; Akfırat, 2004; Şenol, 2011; Aydın, 2012; Ütkür, 2012; Paylan, 2013). Çocuk araştırarak, sorgulayarak, çevresiyle etkileşime girerek, yaratıcı düşünme, eleştirel düşünme becerilerini geliştirir, duygularını kullanmayı öğrenir. Yaratıcı dramaya katılım, dil ve iletişim yeteneklerini, problem çözme becerilerini destekler, empati yeteneğinin gelişmesine katkı sağlar (Köklü, 2003; Güler, 2008; Ütkür, 2012). Kendini gerçekleştirme çabasında olan bireyin kendini tanımasına, olumlu benlik oluşturmaya, özgüven gelişimine katkı sağlar. Çocuk dramayı oyun olarak algılar. Yaratıcı drama hayali bir oyun şeklidir, oyunla öğretimdir. Bu oyunlar bedensel, zihinsel, sosyal, duygusal, psikomotor becerileri geliştiren oyunlardır (Soytürk, 2007; Aydın, 2013; Paylan, 2013).

Yaratıcı drama, eğitimi öğretmen merkezinden çıkarıp, öğrenci merkezli hâle getirir. Yaratıcı dramada çocuklar gözlemleri ve deneyimleri ile kendilerine özgü bir dünya yaratırlar. Bu dünyada kendileri, arkadaşları, aileleri ve içinde yaşadıkları gerçek dünyaya ait birçok şeyi daha iyi anlar hale gelebilirler. İnsanların farklı koşullarda nasıl davrandıklarını anlayabilirler. Tanımlanan sorunu, düşünerek kendi deneyimlerinden yola çıkarak çözerler. Yaratıcı dramayı dinleyen, izleyen öğrencilerin dinleme izleme becerisi gelişir, grup içinde nasıl davranması gerektiğini, sosyal hayata uyum sağlamayı öğrenir (Soytürk, 2007; Ütkür, 2012; Paylan, 2013). Yaratıcı drama doğaldır, yazılı bir metni yoktur, olay merkezlidir, lider tarafından rehberlik edilen katılımcılar, yaşadıkları ve hayal ettikleri durumları yaratıcı drama içinde yansıtır (Şenol, 2011). Öğrenci merkezli yeni eğitim sisteminde öğrencilerin aktif katılımları, yaparak yaşayarak öğrenmeleri için yaratıcı drama etkinliklerinin faydalı olacağı düşünülmektedir.

Yaratıcı drama uygulamasında yararlanılan birçok teknik vardır: rol yapma, katılımcı liderlik, paralel çalışma, doğaçlama, zihinde canlandırma, müzikle drama, pandomim, öykü olay canlandırma, resim

yapma, duyuşsal algılama, dans draması (Kazıcı, 2008). Birbiriyle ilişkilili, farklılıkları bulunan bu teknikler drama etkinliklerini, öğrenme ortamını zenginleştirir.

Alanda yapılan çalışmalar yaratıcı drama yöntemiyle yapılan eğitim ve öğretimin geleneksel yöntemlere göre daha etkili sonuç verdiğini, öğrencilerin ders işleme sürecine daha etkin katıldığını ve daha iyi öğrenmeyi gerçekleştirdiğini göstermektedir (Karakuş, 2000; Köklü, 2003; Güler, 2008; Kazıcı, 2008; Şenol, 2011; Ütkür, 2012; Aydın, 2013). Ancak ikinci sınıf düzeyinde atasözlerinin öğretimine dramanın etkisini belirleyen bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu çalışmanın amacı ilkököl ikinci sınıf düzeyinde, atasözlerinin öğretiminde, drama tekniğinin etkililiğini belirlemektir. Atasözlerinin öğretilmesinde alternatif sunması açısından önemlidir. Küçük yaş gruplarında dramanın bir teknik olarak etkisini inceleyen araştırmaların sayıca az olması nedeni ile de bu çalışmanın alana katkı sağlayacağı, eğitimcilerle yardımcı olacağı düşünülmektedir. Materyal olarak atasözleri, kağıt, kalem ve boya kullanılmıştır.

ETKİNLİĞİN UYGULANMASI VE DENEYİMLER

1. *Uygulamada kullanılacak atasözlerinin belirlenmesi:* Araştırmacı tarafından Türk Dil Kurumunun Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü'nden, somut anlamlı kelimeler içeren 40 atasözü seçildi; seçilen atasözleri uzmanlar tarafından değerlendirildi, uygulamada kullanılacak 10 atasözü belirlendi.
2. *Uygulamanın planlanması:* Uzman görüşü alınarak uygulamanın haftanın hangi günleri, hangi saatleri yapılacağına karar verildi; uygulamanın 11 Aralık- 12 Ocak tarihleri arasında, haftanın iki günü, pazartesi- perşembe günleri, 10: 30- 11: 10 saatleri arasında, drama derslerinin yapıldığı ayrı bir sınıfta yapılmasına karar verildi; her atasözü için drama uygulama planı hazırlandı; bu ders planları uzman görüşüne sunulurak uygulamaya geçildi. Çalışma süresince uygulanan 5 haftalık etkinlik planları aşağıdaki gibidir:

UYGULAMA 1

İYİLİK EDEN İYİLİK BULUR

Uygulama ısınma, canlandırma, değerlendirme aşamalarından oluşur. Uygulama yapılmadan iki gün önce öğrencilerden, gruptaki diğer öğrencilerden birini, o kişiye haber vermeden eş seçmeleri istenir. Ardından iki gün boyunca, seçtikleri arkadaşlarına en az üç tane iyilik (olumlu davranış) yapmaları istenir. Öğretmen gerektiğinde olumlu davranışı seçme konusunda yardımcı olabilir (Önder, 2004: 135).

1.AŞAMA

İSİNMA DEVİNİMLERİ

Öğretmen öğrencilere bir çember oluşturmalarını söyler. Öğrenciler tek sıra halinde önlerindeki arkadaşlarının belinden tutar. Amaç baştaki kişinin, kuyruğu (en sondaki kişiyi) yakalamasıdır. Kuyruğun kopmamasına dikkat edilir. Öğretmenin yönergesi ile uygulama başlar. Baştaki kişi, kuyruğu yakaladığı zaman kuyruktaki son öğrenci yaptığı bir iyiliği grup arkadaşları ile paylaşır ve kuyruktan ayrılır.

- Bugün arkadaşımle yiyeceğimi paylaştım.
- Futbol oynarken arkadaşımle pas verdim.
- Arkadaşım yere düşmüştü, onu yerden kaldırdım... vb. cevaplar alındı.

Kuyruktaki iki öğrenci kalana kadar oyun oynanır. Son iki öğrenci de yaptıkları iyilikleri arkadaşları ile paylaşırlar ve oyun sona erer.

2.AŞAMA

CANLANDIRMA

- Grup ğrenciler çember olacak Şekilde yere oturur.
- Öğrencilere
 - İyilik nedir?
 - Neler iyilik sayılır?
 - Kimlere iyilik yapılır?
 - Ailemizden kimlere hangi iyilikleri yapabiliriz?
 - Arkadaşlarımıza hangi iyilikleri yapıyoruz?

Soruları sorularak " İyilik, karşılıksız yapılan yardımdır." tanımına ulaşmaları sağlanır.

- Kimi eş seçtin?
- Eş seçtiğin arkadaşına hangi iyilikleri yaptın?
- Sana kimlerin iyilik yaptığını düşünüyorsun?
- Aynı kişiye başka iyilik yapan var mı?
- Birinin yardımına ihtiyaç duydun mu?
- Hangi konuda yardıma ihtiyaç duydun?
- Sana kim yardım etti?

Soruları sorulur. Konuşmak isteyen her öğrenciye söz hakkı verilir.

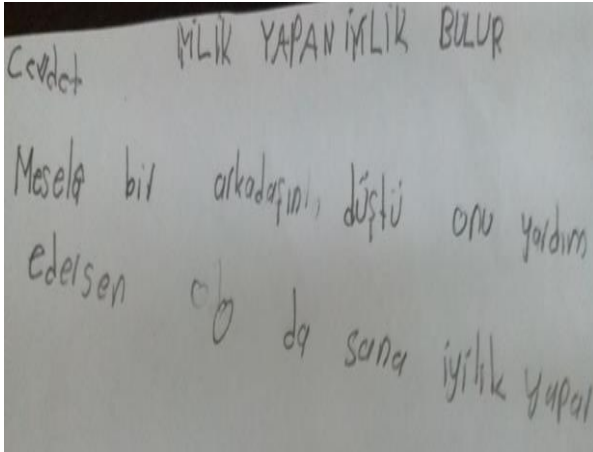
Gruptaki ğrencilere, "Farkında olmasanız da siz arkadaşlarınız için iyilik yaparken, başka arkadaşlarınız da sizin için iyilikler yaptı." denir. "Biz başkalarına yardım ettiğimizde, aslında kendimize yardım etmiş oluruz. Çünkü biz iyilik yaptığımızda, başkaları da bizim yardıma ihtiyaç duyduğumuz zamanlarda bize yardım eder. Yaptığımız iyilikler yine kendimize gelmiş olur." sonucuna ulaşılır.

3.AŞAMA

DEĞERLENDİRME

- Bugün neler öğrendin?
- “İyilik eden iyilik bulur “ atasözü ne anlama geliyor? Yazın, çizin.
- İyilik yapmak nasıl bir duygu?
- Hep böyle iyilik yapsak dünya nasıl olurdu? Soruları sorulur.

UYGULAMA 2

DAMLAYA DAMLAYA GÖL OLUR

Bu uygulama ısınma, canlandırma, değerlendirme aşamalarından oluşmaktadır.

1.AŞAMA

ISINMA DEVİNİMLERİ

- Öğretmen öğrencilere bir çember oluşturmalarını söyler.
- Rastgele seçilen bir öğrenciye top verilir.
- Öğrenciden göl kelimesi ile ilgili bir cümle kurması istenir.
- Öğrenci cümleyi kurduktan sonra topu başka bir arkadaşına atar.
- Topu alan öğrenci, göl kelimesi ile ilgili cümle kurar ve topu başka arkadaşına atar.

- Bu oyun gl, damla, tasarruf, biriktirmek, kumbara anahtar kelimeleri için ayrı oynanır.

2.AŞAMA

CANLANDIRMA

- Öğretmen bir hikâye okur.
- Okuma ncesi dinleme kuralları hatırlatılır.
- Dinledikleri hikâyeyi canlandıracakları söylenir.

Ahmet tablet bilgisayarının olmasını çok istiyordu. Annesi ve babası, yarıyıl tatiline kadar kumbarasında para biriktirirse istediği tableti alabileceğini söylediler. Bu yüzden Ahmet; dedesinin, babasının verdiği harçlıkları kumbarasında biriktirmeye başladı. Ama her gün azar azar koyduğu paranın yetmeyeceğini düşünüyordu. Tabletini alacağı günü, tabletiyle neler yapacağını, tabletiyle hangi oyunları oynayacağını hayal ediyor ve sabırsızlanıyordu... Bir an önce yarıyıl tatili gelsin istiyordu. Ömer, Ahmet'in kumbarasına koyduğu parayı gördü ve Ahmet ile alay etti. Bu kadar az parayla istediği bilgisayarı alamayacağını söyledi. Ahmet onun bu davranışına zlse de para biriktirmeye devam etti. Çünkü annesi kumbaraya attığı paranın az ya da çok olmasının önemli olmadığını, önemli olanın, az da olsa düzenli olarak kumbaraya para atabilmek olduğunu söyledi. Yarıyıl tatili gelmişti. Karnesini aldığı gün çok heyecanlıydı. Eve geldiğinde koşarak odasına gitti. Kumbarasını heyecanla açtı. Kumbaradan çıkan paraları saydı ve çok şaşırdı. Kumbaraya attığı paralar tablet almasına yetiyor hatta artıyordu. Paraları damlaya damlaya gl olmuştu (Araştırmacı Hdal Yavaşça).

- Hikâye ile ilgili sorular sorulur.
 - Hikâyenin kahramanları kim?
 - Hikâye nerede geçiyor?
 - Hikâye ne zaman geçiyor?
 - Hikyede anlatılan olay ne?
- Öğrencilere bir, iki, üç, dört, beş şeklinde numaralar verilir.
- Aynı numaralı öğrenciler bir araya getirilerek, beşer kişilik gruplar oluşturulur.
- Oluşturulan gruplardan aralarında mer, Ahmet, annesi, babası, dedesi olacak şekilde görev paylaşımı yapmaları istenir.
- Gruplar sırayla okunan hikâyeyi canlandırırlar.

3.AŞAMA

DEĞERLENDİRME

- Hikâyeyi canlandırırken neler hissettin?
- Metnin konusu ne?
- Ömer, Ahmet'e nasıl davranıyor?
- Bir arkadaşın seninle alay etse ne hissedersin? Soruları sorulur.
- "Damlaya damlaya göl olur." atasözünün ne anlama geldiğini yazmaları istenir.
-

Damlaya damlaya göl alır. Yani biriktirdiğimiz şeyler küçük gibi görünse de biriktirerek çoğalır.

UYGULAMA 3

GÜLME KOMŞUNA GELİR BAŞINA

Uygulama ısınma, canlandırma, değerlendirme aşamalarından oluşur.

1.AŞAMA

ISINMA DEVİNİMLERİ

- Öğretmen öğrencilere bir çember oluşturacak şekilde yere oturmalarını söyler.
- Öğrencilere, sırayla sol tarafında oturan arkadaşını komik bir şey söyleyerek ya da komik yüz ifadesi yaparak güldürmeye çalışacakları söylenir (Önder, 2004: 203).
- Gıdıklama gibi davranışlara izin verilmez.
- Öğretmen oyunu başlatır.
- Sıra tekrar öğretmene geldiğinde oyun biter.

2.AŞAMA

CANLANDIRMA

- Öğrenciler öğretmenin etrafında toplanırlar.
- Öğretmen sayışma tekerlemesiyle ebe seğer.
- Ebenin sırtına gülmek kelimesinin yazılı olduğu karton yapıştırılır.
- Öğretmen, ebe olan öğrencinin 'Ben neyim?' sorusunu sorarak sırtında yazan kelimeyi tahmin etmeye çalışacağını söyler.
- Öğretmen diğer öğrencilerin ebe olan öğrenciye tahmin etmesi için ipuçları vereceklerini söyler.
 - Komik bir şey duyduğumuzda yapılınsın.
 - Gıdıklanığımızda yapılınsın.
 - Yüzümüzdeki bir ifadesin.
 - Eş sesli bir kelimesin.
- Hangi öğrencinin ipucu vereceğine ebe karar verir.
- Komşu, baş, gelmek kelimeleri için aynı oyun oynanır.

3.AŞAMA

DEĞERLENDİRME

- 'Gülme komşuna gelir başına' atasözünün ne anlattığı sorulur.
- "Gülme komşuna gelir başına " atasözünün ne anlama geldiğini yazmaları ve atasözü ile ilgili resim çizmeleri istenir.

UYGULAMA 4

BİRLİKTEN KUVVET DOĞAR

Uygulama ısınma, canlandırma, değerlendirme aşamalarından oluşur.

1.AŞAMA

ISINMA DEVİNİMLERİ

- Öğretmen öğrencilere ıslık çaldığında serbest yürümelerini, alkışladığında, en yakınındaki arkadaşıyla kol kola girerek dönmelerini söyler.
- Müzik eşliğinde oyun oynanır.

2.AŞAMA

CANLANDIRMA

- Öğrencilerin yere istedikleri şekilde oturabileceği, isteyenlerin yere uzanabileceği söylenir.
- Hikâyenin okunacağı söylenir.
- Gözlerini kapatmaları istenir.
- Okunan hikâyeyi zihinlerinde canlandırmaları istenir.
- Belirlenen metin okunur.

Bundan nice yıllar önce köyde varlıklı bir ağa yaşıyordu. Tarlası, malı çoktu. Yetişkin altı oğlu, gelinleri, torunları vardı, ama işler iyi gitmiyordu. Evde düzen yoktu. Oğulları birbirleriyle anlaşmıyorlardı. Biri "Tarlaya gidelim." dese, öteki "Bağa gidelim." diyordu. Babaları oğullarının zıtlaşmasına üzüliyordu. Onların huylarını değiştirmek için türlü yollar deniyordu. Toplantılar yaptı, öğütler verdi. Bakın bizden az toprağı olanlar daha çok ürün alıyor. Böyle yaparsanız pişman olursunuz, ne toprağınız kalır ne bağınız. Köyün varlıksızken yoksulu olursunuz. diye öğüt verdi. Oğulları ve gelinleri bu sözleri dinliyor, fakat sözün etkisi(konuşulanların etkisi) uzun ömürlü olmayıp unutulup gidiyordu. Yaşlı adam öğütle oğullarının huyunu değiştiremeyeceğini anlamıştı. Bunlara söz kâr etmez, iyi bir ders vereyim diye düşündü. Bir sabah oğullarını, gelinlerini, torunlarını topladı. Önce büyük oğlunu ortaya çağırıldı.

- 'Git bana kırk tane çubuk bul, hemen getir.' dedi.

Çubuklar gelince herkesin meraklı bakışları önünde onları deste yaptı ve sonra büyük oğluna

- 'Al kır şunu bakayım.' dedi

Büyük oğlan zorlandı kıramadı. Sonra öteki oğullarının da aynı şeyi yapmasını istedi. Hiçbiri kıramadı. Babaları bu kez desteyi çözdü. Çubukları teker teker çocuklara verdi. Kolayca kırdılar, hiç zorluk çekmediler. Son çubukta babaları oğullarının yüzüne anlamlı anlamlı baktı ve şunları söyledi.

-İşte gördünüz mü oğullarım, torunlarım, gelinlerim. Kendi gücünüzle kıramayacağınız şeyi tek kalırsanız kolayca kırılır hiçbir zorluğa dayanamazsınız. Oysa birlik olursanız size kimseler bir şey yapamaz. Her güçlüğün üstesinden gelirsiniz' Bu örnek onlara iyi bir ders oldu. Elbirliği yaptılar, arka arkaya verdiler ve her güçlüğü yendiler (www.egitimhane.com, 2017).

* İstekli öğrencilere baba, üç oğlu ve gelin rolleri verilerek hikâye canlandırılır.

- Hikâye ile ilgili 5N1K soruları sorulur.

3.AŞAMA

DEĞERLENDİRME

- “Birlikten kuvvet doğar” atasözünün ne anlama geldiği sorulur.
- Hikâye ile ilgili bir resim çizmeleri istenir.

UYGULAMA 5

TATLI DİL YILANI DELİĞİNDEN ÇIKARIR

Uygulama ısınma, canlandırma, değerlendirme aşamalarından oluşur.

1.AŞAMA

ISINMA DEVİNİMLERİ

- Öğretmen öğrencilere bir çember oluşturmalarını söyler.
- Anahtar kelimelerle ilgili bilmeceler sorulur (www.bilmeceler.org, 2017).
- Uzunudur ip değil, ısırır aslan değil (Yılan)
- Fırın içinde kürek (Dil)
- Acının zıt anlamı (Tatlı)
- Verilen cevaplar tahtaya yazılır.
- Bu kelimelerden oluşan bir atasözü öğreneceğimiz söylenir.
- Öğrencilerden atasözünü tahmin etmeleri istenir.
- Öğrenciler atasözünü tahmin edebilirse, atasözü tahtaya yazılır.

2.AŞAMA

CANLANDIRMA

- Öğrenciler yere çember olacak şekilde oturur.
- 'Tatlı Söz Dükkanı' oyunu oynanacağı söylenir.
- Anne, baba, abla, ağabey, kardeş, arkadaş, komşu, öğretmen gibi yakın çevremizdeki insanların isimleri teker teker kağıtlara yazılarak kavanoza konur.
- Rastgele bir öğrenciyle oyun başlar.
- Öğrenci kavanozdan bir kağıt çeker.
- Kağıt çeken öğrenci kağıtta yazan kişiye söylenebilecek tatlı söz örneği verir.
- Benim canım annem
- Güzel arkadaşım
- İyi kalpli ağabeyim
- Teyzelerin en güzeli
- Aslan amcam
- Oyun sıradaki öğrenciye geçer.
- Tatlı söz örneği bulamayan öğrencilere öğretmen ipucu verebilir.

3.AŞAMA

DEĞERLENDİRME

- Güzel sözler duymak kendimizi nasıl hissettirir?
- Bugün biri size hiç güzel bir söz söyledi mi?
- Tatlı dil ne demektir?
- Dil nasıl tatlı olur?
- Acı dil ne demektir?
- Dil nasıl acı olur?
- “Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır” atasözü ne anlama gelir?

UYGULAMA 6

YALANCININ EVİ YANMIŞ KİMSE İNANMAMIŞ

Uygulama ısınma, canlandırma, değerlendirme aşamalarından oluşur.

1.AŞAMA

ISINMA DEVİNİMLERİ

- Öğrencilerden üçerli grup olmaları istenir.
- Gruplardaki öğrencilerden iki öğrenci yüz yüze ayakta dururken, üçüncü öğrencinin iki öğrencinin ortasında durması istenir.
- Öğrencilerin mümkün olduğunca birbirine yakın durmaları istenir.

- Dış taraftaki öğrencilerin, ortadaki öğrenciyi sarkaç hareketiyle ileri geri hafifçe itecekleri söylenir.
- Ortadaki ocuk dimdik durarak, ayaklarından sallanması gerektiği açıklanır (alışkan, Karadağ, 2005: 149)
- Ortadaki ğrencinin düşmemesi için dış taraftaki öğrencilerden dikkatli olmaları istenir.
- Dış taraftaki çocuklar sırayla ortaya geçirilerek oyun oynanmaya devam edilir.

2.AŞAMA

CANLANDIRMA

- Öğrenciler ember olacak şekilde yere otururlar.
- Akıllı tahtadan ‘Yalancı oban’ şarkısı açılarak öğrencilere dinletilir (www.youtube.com, 2017).
- şarkı hep beraber söylenir.
- şarkının sözlerini ğretmen, nakarat bölümünü öğrencilerin söylemesi istenerek, şarkı tekrar söylenir.

3.AŞAMA

DEğERLENDİRME

- Hikyede obanın yanlış davranışının ne olduğu sorulur.
- Bu yanlış davranışı anlatan bir atasözü olduğu söylenir.
- ‘Yalancının evi yanmış kimse inanmamış’ atasözü söylenir.
- Bu atasözünün ne anlama geldiği sorulur. Atasözünün anlamını yazmaları ve çizmeleri istenir.

UYGULAMA 7

ÖFKEYLE KALKAN ZARARLA OTURUR

UYGULAMA AŞAMALARI

Uygulama ısınma, canlandırma, değerlendirme aşamalarından oluşur.

1.AŞAMA

ISINMA DEVİNİMLERİ

- Öğretmen öğrencilere bir çember oluşturmalarını söyler.
- Öğrencilere, deve denildiğinde ayağa kalkmaları, cüce denildiğinde oturmaları söylenir.
- Öğretmen 'deve, cüce' yönergesini hızlı söyleyerek öğrencilerin şaşırmasını sağlar.
- Şaşırın öğrenci öfke duygusunu hissettiği durumlara örnek verir ve oyuna devam eder.

2.AŞAMA

CANLANDIRMA

- Gruptaki öğrencilere çember oluşturarak yere oturmaları söylenir.
- Dinleme kuralları hatırlatılır.
- Hikâye öğretmen tarafından anlatılır.

Vakti zamanında köylünün biri tavuklar için kümes yaptırmış. Ancak kurnaz tilki için tedbir almamış. Bunu fark eden kurnaz tilki de tavukları teker teker kapıp kaçmaya başlamış. Hâliyle (Bundan dolayı) köylü çok sinirlenmiş. 'Hele bir yakalayayım, hele bir yakalayayım neler edeceğim sana' diye bağırtıp durmuş... Bağırtıları duyan komşusu yanına yaklaşmış ve 'Ya evlat sen bu kadar öfkeleneneğine kümesi korumaya alsan daha iyi değil mi?' demiş. Köylü de 'Olmaz, olmaz yakalayıp canını okuyacağım o tilkinin' demiş. Günlerce, haftalarca tuzak kurup beklemiş köylü. Sonunda da yakalamış tilkiyi. Öcünü almak için bir bez parçasını tilkinin kuyruğuna bağlayıp, bez parçasını ateşe vermiş. Kuyruğu alev alan tilki can havliyle koşmaya başlamış. O heyecanla tilki adamın evine girmesin mi? Tilki eve girince hâliyle (Bundan dolayı) ev bir anda tutuşmuş. Köylü ne yapacağını bilmez durumda dövünmeye (pişman olmaya) başlamış. Ona öğüt veren komşusu yanaşmış yanına ve 'Ben sana dedim evlat. Öfkeleneneğine önlem al diye. Sen beni dinlemedin. Eeee öfkeyle kalkan zararlar oturur.' demiş. Zamanla öfkeyle iş yapanlar sonunda güç duruma düşer manasına gelen 'Öfkeyle kalkan zararlar oturur' atasözü bize miras kalmıştır efendim (www.evvelcevap.com, 2017).

3.AŞAMA

DEĞERLENDİRME

- Hikâye ile ilgili 5N1K soruları sorulur.
- "fkeyle kalkan zararlar oturur." atasözünün ne anlama geldiğini yazmaları çizmeleri ve istenir.
- İsteyen Ğrencilere çizdikleri resimler anlatılır.

UYGULAMA 8

SAKLA SAMANI GELİR ZAMANI

Uygulama ısınma, canlandırma, değerlendirme aşamalarından oluşur.

1.AŞAMA

ISINMA DEVİNİMLERİ

- ÖĞretmen Ğrencilere bir çember oluŐurmalarını söyler.
- Oyunun oynanacağı tarihteki gün ile aynı sayıda, sınıf listesindeki sırada olan Ğrenci ebe seçilir.
- Ebe olan Ğrenci dıŐarı çıkarılır.
- Ebe dıŐarı çıktığında diğer öğrencilerden biri ebe olan öğrencinin kalemini saklar.
- Ebe sınıfa çağrılır ve saklanan kalemi bulması istenir.
- Ebe, saklanan eŐyaya yaklaŐtıĐında alkıŐ sesinin artacağı, eŐyadan uzaklaŐtıĐında alkıŐ sesinin azalacağı söylenir.

- Ebe saklanan eşyayı ararken diğer öğrenciler alkışlarla onu yönlendirir.
- Ebe eşyayı bulana kadar oyun devam eder.
- Ebe sıfır ile yirmi yedi arasında bir sayı söyler ve sınıf listesinde o sırada olan öğrenci yeni ebe olur (Sınıf mevcudu 27).
- Oyun birkaç kez oynanır.

2.AŞAMA

CANLANDIRMA

- Öğrencilere yere rahat bir şekilde oturmaları söylenir.
- Öğrencilere bir hikâye okunacağı söylenir.
- Dinleme kurallarının neler olduğu sorulur.
- 'Sakla samanı gelir zamanı' hikâyesi okunur.

SAKLA SAMANI GELİR ZAMANI

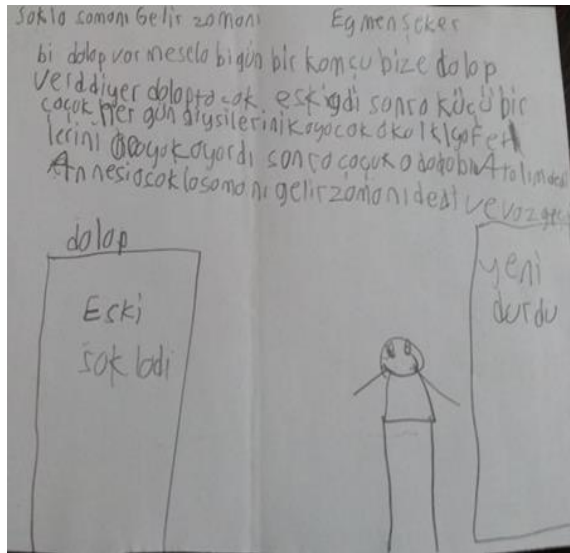
Dokuz yaşında Melisa adlı, kıvrırcık saçlı, uzun boylu ve gözlüklü bir kız varmış. Bu kız resim yapmayı ve kitap okumayı çok sevmiş. Her gün eve gelip kıyafetlerini değiştirip elini yüzünü yıkadıktan sonra doğru oturma odasındaki sehpanın başına geçermiş. Ödevlerini bitirir bitirmez biraz hikâye kitabı okurmuş. Sonra hikâyelerdeki olayları düşünerek çok güzel resimler yaparmış. Fakat sehpa çok eskiymiş ve yüzeyinde tırtıklar varmış. Bacakları oynuyormuş. Melisa bu duruma çok üzülüyormuş. Fakat ne annesine ne de babasına bu konuda bir şey söylemiyormuş. Çünkü ailesinin maddi durumu çok iyi değilmiş. Günlerden bir gün bir sabah Melisa merdivenlerden gelen sesle uyanmış. Karşı komşuları Ayfer teyzeler taşınıyorlarmış. Ayfer teyzenin eşi öğretmenmiş. Eşinin tayini şehrin diğer ucundaki Bilim Sanat Merkezi adlı başka bir okula çıkmış. Ayfer teyzeler de eşinin okuluna yakın bir yere taşınmaya karar vermişler. O gün taşınırlarken evlerinde bulunan çalışma masalarından birini Melisa'ya hediye etmişler. Çünkü yeni evleri çok küçükmüş ve evde bu masayı koyacak yer yokmuş. Melisa yeni masasına çok sevinmiş. Artık bu masada istediği gibi hikâyeler okuyup resimler yapabilecekti. Babası masayı oturma odasına yerleştirmiş. Fakat sehpayı koyacak yer bulamamışlar. Melisa babasına; "Baba bu sehpa çok eski bunu atalım." demiş. Annesi de; "Kızım sakla samanı gelir zamanı. Belki bu sehpa bir yerde bize lazım olur." demiş. Melisa düşünmüş ve tamam demiş. Annesi sehpayı tavan arasına kaldırmış. O akşam melisa yeni masasında iki hikâye kitabı bitirmiş. Çok güzel resimler yapmış. Çok mutlu bir şekilde uyumuş. Ertesi gün akşam evde otururken kapı çalmış. Gelen Melisa'nın dedesi ve anneannesiymiş. Dedesi Melisa'ya küçük bir akvaryum getirmiş. Melisa onları ve balıkları görünce çok sevinmiş. Fakat evde akvaryumu koyacak yer yokmuş. Melisa'nın aklına sehpa ve annesinin sözü gelmiş: Sakla samanı gelir zamanı (www.egitimhane.com, 2017).

3.AŞAMA

DEĞERLENDİRME

- Hikâye ile ilgili 5N1K soruları sorulur.
- "Sakla samanı gelir zamanı " atasözünün ne anlama geldiği yazmaları istenir.
- Hikâye ile ilgili resim çizmeleri istenir.

UYGULAMA 9

NE EKERSEN ONU BİÇERSİN

Uygulama ısınma, canlandırma, değerlendirme aşamalarından oluşur.

1.AŞAMA

ISINMA DEVİNİMLERİ

- Öğretmen öğrencilere ikişerli eş olmalarını söyler.
- Öğretmen ayna oyununu oynanacağını söyler ve oyunun nasıl oynanacağı anlatır.
- Eşlerden birinin ayna olacağını, diğer eşin de ayna ne yaparsan aynısını yapmak zorunda olduğunu söyler.
- Ayna olma görevi oyun oynandıktan bir süre sonra diğer eşe geçer.

2.AŞAMA

CANLANDIRMA

- Öğrencilerin yere istedikleri şekilde oturabileceği, isteyenlerin yere uzanabileceği söylenir.
- Gözlerini kapatmaları istenir.
- Okunan hikâyeyi zihinlerinde canlandırmaları istenir.
- Metin okunur.

Kocası olmayan yaşlı kadın, tereyağı yapıp bakkala günlük olarak satıyordu. Ancak bakkal tereyağını hiç tartmıyordu. Bir gün aklına bir şüphe düştü ve kadının getirdiği yağı tartmaya karar verdi. 1 kg olarak aldığı tereyağın aslında 900 gram olduğunu görünce çok sinirlendi. Ve ertesi gün kadın dükkâna gelince bakkal, "Bir daha senden tereyağı almayacağım" dedi. Yaşlı kadın üzülerek, "Efendim bir yanlışım mı oldu?" diye sordu. Bakkal, "Senin bana verdiğin yağ 900 gram geldi ayıp değil mi bu yaptığın?" dedi. Bunun üzerine kadın şöyle cevap verdi; "Efendim benim terazim yok, daha önce sizden 1 kilo şeker almıştım onu tartı olarak kullanıyorum." dedi. Tabi bakkal utancından ne yapacağını şaşırdı. Böyledir işte dünya. Ne ekersen onu biçersin, kime ne verirsen onu alırsın...(www.puiv.com, 2017).

- Kura ile seçilen öğrencilere bakkal ve yaşlı kadın rolü verilerek öğrencilerden okunan hikâyenin sonunu değiştirerek canlandırılmaları istenir.

3.AŞAMA

DEĞERLENDİRME

- Hikâye ile ilgili 5N1K soruları sorulur.
- Bakkalın hangi davranışının yanlış olduğu sorulur.
- "Ne ekersen onu biçersin" atasözünün ne anlama geldiği yazmaları istenir.
- Hikâye ile ilgili bir resim çizmeleri istenir

UYGULAMA 10

AĞAÇ YAŞ İKEN EĞİLİR

UYGULAMA AŞAMALARI

Uygulama ısınma, canlandırma, değerlendirme aşamalarından oluşur.

1.AŞAMA

ISINMA DEVİNİMLERİ

- Grup oğrenciler, çember olacak Şekilde yere oturur.
- Oğrencilere oyun oynanacağı ve oyunda bulunan kelimelerle atasözü oluŐturulacaęı söylenir.
- İstekli bir oğrenci seçilir.
- Anahtar kelime oğrenciye verilir.
- Oğrenci anahtar kelimeyi kullanmadan farklı kelime ve cmlerle anahtar kelimeyi arkadaşlarına anlatmaya çalıŐır.

Anahtar kelime: ağaç

YeŐildir, üzerinde meyveler büyür, kovuğu vardır, gövdesi vardır, odun elde edilir... vb.

- Bulunan kelime tahtaya yazılır.
- "eğilmek, yaş" kelimeleri sırasıyla anlatılır ve tahtaya yazılır.

2.AŞAMA

CANLANDIRMA

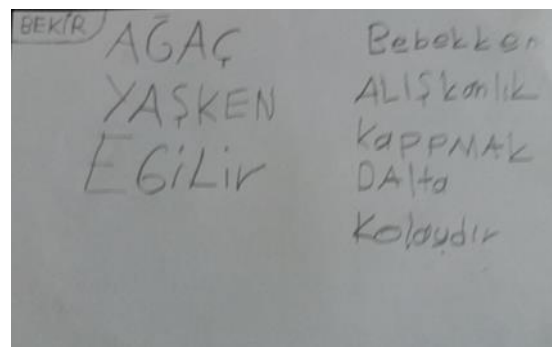
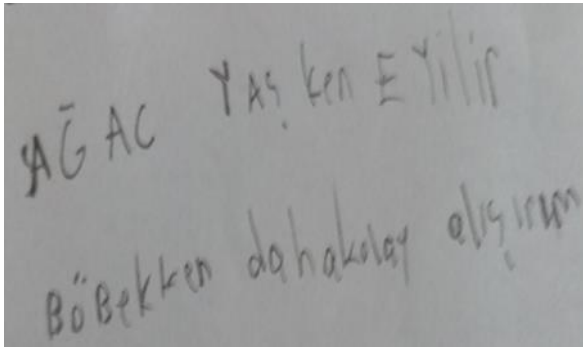
- Akıllı tahtadan karikatür gösterilir.
- Karikatürde neler gördükleri sorulur.
- Adamın ne yaptığı sorulur.
- Karikatürde ne anlatıldığı sorulur.
- Öğrencilere yeşil canlı bir dal parçası ile kuru bir dal parçası gösterilir.
- Öğrencilere ne gördükleri sorulur.
- Dal parçaları sırayla öğrencilere verilerek incelemeleri istenir.
- Hangi dal parçasının daha kolay eğilip bükülebildiği sorulur.

3.AŞAMA

DEĞERLENDİRME

- Atasözümüz nedir?
- 'Ağaç yaşken eğilir' atasözü ne anlama geliyor yazın ve çizin.
- Anneniz hangi alışkanlıkları kazanmanızı istiyor?
- Bu alışkanlıklar neden önemli?
- Küçük yaşlarda alışkanlıkların daha kolay kazanıldığı vurgulanır.

3. **Çalışma takviminin oluşturulması:** Belirlenen atasözlerinin haftalara göre dağılımı kura yoluyla yapılarak beş haftalık bir çalışma planı hazırlandı. Belirlenen çalışma takvimi aşağıdaki gibidir.

TARİH	ATASÖZLERİ
11/12/ 2018	İyilik eden iyilik bulur
14/12/ 2018	Damlaya damlaya gl olur
18/12/ 2018	Gülme komşuna gelir başına
21/12/ 2018	Birlikten kuvvet doğar
25/12/ 2018	Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır
28/12/ 2018	Yalancının evi yanmış kimse inanmamış
01/01/ 2018	öfkeyle kalkan zararlar oturur
04/01/ 2018	Sakla samanı gelir zamanı
08/01/ 2018	Ne ekersen onu biçersin
11/01/ 2018	Ağaç yaşken eğilir

4. **Değerlendirmenin yapılması:** Uzman görüşü alınarak çoktan seğmeli, boşluk doldurma, sözcük sıralama, açık uçlu sorulardan oluşan, toplam 40 soruluk, 4 farklı değerlendirme kâğıdı hazırlanarak değerlendirme yapılmıştır.

TARTIşMA VE SONUÇ

Atasözleri, bir toplumun toplum olma özelliğini yansıtan en önemli yapı taşlarından biridir. Bu yapı taşları aracılığıyla yeni nesil, toplumun ve dilin kodlarını öğrenebilmekte; atasözleri aracılığıyla toplumsal kurallar ve yaşama dair deneyimler edinilmektedir. Böylece toplumsal kültürlenme süreci gerçekleşmektedir. Bu nedenle atasözü ğretimi son derece önem arz etmektedir. Atasözlerinin öğretimiyle ilgili yapılan bu çalışmada dikkat çekici sonuçlara ulaşılmıştır (Baş, 2002; zkan ve Gündoğdu, 2011; Stenak, 2015; Bayrakdar, 2018).

Atasözleri ğretiminde drama uygulamalarından sonra öğrencilerin daha enerjik, neşeli, mutlu ve rahatlamış oldukları, öğrencilerin, öğrenmenin keyifli bir sürec olduğunun farkına vardıkları ve drama uygulamalarının öğrenmede daha etkili olduğu grlmştir (Kara, 2000; Kara, 2008; Kazıcı, 2008). Drama tekniğinin ilk aşaması olan ısınma sırasında öğrencilerin merak duygusunun harekete geçtiği, ilgilerinin çekildiği, etkin katılımın sağlandığı ve oynanan oyunlarla öğrencilerin eğlenerek derse gdlendiği gözlenmiştir.

Çalışmanın canlandırma aşamasında, öğrencilerde řu gelişmeler gözlenmiştir: Öğrencilerin grup olma ve ait olma bilinci artmış; arkadaşları ile iletişim kurma sorunu yaşayanların iletişim kurma becerilerinin geliştiği grlmştir. Bu sonuç yapılan çalışmalarla da örtüşmektedir (Koçkaya ve Siyez, 2018). Özellikle otistik bir öğrencinin canlandırma etkinlikleri sırasında grupla etkileşiminin arttığı tespit edilmiştir. Alak (2014)'ın çalışmasında da benzer sonuçlara varıldığı grlmştir (Alak, 2014).

Çalışmanın ilk uygulamalarında öğrencilerin canlandırma etkinliklerine katılmada isteksiz görülmesine rağmen zamanla heyecanlanmadan canlandırmayı yaptıkları, rollerine kendilerinden de doğaçlama bir şeyler kattıkları; ilk uygulamalarda dinleme ve izleme kurallarına uymakta zorlandıkları,

aralarında konuştukları, sahnede düzeni bozdukları görülürken zamanla dinleme ve izleme becerisini kazandıkları görülmüştür. Bu durum, dramanın, öğrencilerin ana dili becerilerini geliştirmede etkin bir rol oynadığı şeklinde yorumlanabilir. Bunun yanında canlandırma etkinliklerinin öğrencilerin kurallara uyma becerisine ve problem davranışların azalmasına katkı sağladığı, derslerde pasif ya da çekingen olan öğrencilerin canlandırma etkinlikleri sayesinde katılmada istekli hâle geldikleri, sorumluluk aldıkları, diğer derslere de aktif katılmaları dikkat çekici bir nokta olmuştur. Bu sonuçlar yapılan çalışmalarla örtüşmektedir (Bratton, Ray, Rhine ve Jones, 2005). Bununla birlikte canlandırma yapan öğrencilerin *yapabiliyorum*, *başarabiliyorum* duygusunu yaşadıkları; alkışlanma ve beğenilme duygusu sayesinde özgüvenlerinin arttırdığı gözlemlenmiştir.

Çalışmanın değerlendirme aşamasında öğrencilerin duygu ve düşüncelerini sözlü, yazılı ve görsel şekilde ifade ettikleri; ilk uygulama değerlendirmelerinde resim çizmeye daha istekli oldukları, yazmada zorlandıkları, daha kısa cümleler kurdukları görülürken; ilerleyen uygulamalarda kurulan cümle sayısının arttığı, cümle kurma ve yazma becerilerinin geliştiği görülmüştür. Öğrencilerin “*Öfkeyle kalkan zararlar oturur*” ve “*Ne ekersen onu biçersin*” atasözlerini, değerlendirme aşamasında düşüncelerini ifade etmekte zorlandıkları görülmüştür. Bunun yanında öğretilen atasözlerinin öğrencilerin günlük yaşamda yaşanan durumları anlatmak için kullanıldığı; özellikle “*İyilik yapan iyilik bulur*” ve “*gülme komşuna gelir başına*” atasözlerini daha sık kullanmaya başladıkları görülmüştür.

Sonuç, özellikle birinci kademede, atasözleri öğretilirken öğrencilerin içinde buldukları sosyal, psikolojik, fizyolojik, fiziksel ve zihinsel gelişimlerinin dikkate alınması gerektiği ortaya çıkmaktadır. Oyun çağında olan öğrencilere oyun aracılığıyla eğitim ve öğretim yapılmasının olumlu sonuçlar verdiği görülmüştür. Bunun yanında özellikle sosyalleşme sorunu yaşayan öğrencilerin bu tür uygulamalarla topluma kazandırılmaları sağlanabilir. Bu çalışma farklı sınıf düzeylerinde ve seviyelendirilmiş atasözleriyle yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Akfırat, F. Ö. (2004). *Yaratıcı Dramanın İştme Engellilerin Sosyal Becerilerinin Gelişimine Etkisi*. Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Aksoy, Ö., A. (1989). *Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü*, İstanbul: İnkılâp Kitabevi.
- Akyol, K. A. (2003). Drama ve Dramanın Önemi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 1(2), 179-192.
- Alak, G. (2014). Otizmlili Çocuklarda Sembolik Oyunun Dil Gelişimi ile İlişkisi, *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 15(2) 45-59.
- Aydın, S., M. (2013). *Türkiye’de İlkokul Dördüncü Sınıfta Yapılan Yaratıcı Drama Etkinliklerinin Öğrencilerin Problem Çözme Becerisine Etkisi*, Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Aytaş, G. (2006). Edebî Türlerden Yararlanma, *Millî Eğitim Dergisi*, 169, 261-276.
- Batur, Z. (2011). Atasözü ve Deyimlerde Kadın ve Kadının Sosyo- Psikolojik Özellikleri, *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 6(3).
- Baş, B. (2002). Türkçe Temel Dil Becerilerinin Öğretiminde Atasözlerinin Kullanımı, *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(12).
- Bayrakdar, S. (2018). Toplumsal Cinsiyet Rollerini Üzerinden Sembolik Şiddet: Türk Atasözleri Ve Deyimlerinde Annelik-Babalık Cinsiyet Rollerinin Kültür Kodlarına Dayalı Bir İnceleme, *Sosyal Araştırmalar ve Davranış Bilimleri Dergisi*, 4(5), 178-194.
- Bektaş, H. (2016). *Öykülerle Atasözleri Söz Kulağına Yazı Uzağına*, İzmir: Tudem Yayınları.
- Birlikten Kuvvet Doğar, <http://www.egitimhane.com/2-sinif-turkce-birlikten-kuvvet-dogar-atasozu-hikayesi-d221270.html> (Erişim tarihi: 18.12.2017).
- Bratton, S., Ray, D, Rhine, T. ve Jones, L. (2005). *The Efficacy of Play Therapy With Children: A Meta-Analytic Review of Treatment Outcomes*, *Professional Psychology Research and Practice*, 36(4), 376-390.

- Çakmakçı, C., C. (2009). *İlköğretim İkinci Kademe Türkçe Öğretiminde Kavram Geliştirme Açısından Atasözleri ve Deyimler*, Yüksek Lisans Tezi, Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Zonguldak.
- Çalışkan, N., Karadağ, E. (2005). *Kuramdan Uygulamaya İlköğretimde Drama "Oyun ve İşleniş Örnekleriyle"*, Ankara: Anı Yayıncılık.
- Duvarcı, A.(2002). *Folklorun Sosyo-Kültürel İşlevleri Hakkında Görüşler*, Uluslararası Türk Dünyası Halk Edebiyatı Kurultayı Bildirileri, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları, 285-289.
- Gönen M. (2003). Eğitimde Drama ve Engelli Çocuklar, *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi*, 4(39), 14-16.
- Güler, İ., K. (2008). *İlköğretim Dördüncü Sınıf Türkçe Dersinde Yaratıcı Drama Yönteminin Etkililiği*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Samsun.
- Kara, Ö. T. (2000). Türkçe Öğretiminde Dramatizasyonun Kullanılması, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Ens., Yüksek Lisans Tezi.
- Kara, Ö. T. (2008). *Dramayla Türkçe Öğreniyorum*, Osmaniye Rehberi, 44(5), 34-50.
- Karakuş, F. (2000). *Drama Yönteminin İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Öykü Yazma Becerilerine Etkisi*, Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kazıcı, E. (2008). *İlköğretim İkinci Kademe Türkçe Derslerinde Deyim ve Atasözlerinin Öğretiminde Dramatizasyon Yönteminin Etkililik Düzeyi*, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Koçkaya, S. ve Siyez, D. (2018). *Okul Öncesi Çocuklarının Çekingence Davranışları Üzerine Oyun Terapisi Uygulamalarının Etkisi*, *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar-Current Approaches in Psychiatry*, 9(1), 31-44.
- Köklü, S. (2003). *Türkçe Öğretiminde 7. ve 8. Sınıf Öğrencilerine Dinlediğini Anlama Davranışının Kazandırılmasına Dramatizasyonun Etkisi*, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Ne Ekersen Onu Biçersin, <https://www.puiv.com/i/87JS34GK> (Erişim Tarihi: 25.12.2017).
- Okvuran, A. (2003). Drama Öğretmeninin Yeterlilikleri. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 1-2(36).
- Öfkeyle Kalkan Zararla Oturur, <https://www.evvelcevap.com/ofkeyle-kalkan-zararla-oturur-atasozunun-aciklamasi-anlami-hikayesi-kisa> (Erişim tarihi: 25.12.2017).
- Önder, A. (2004). *Yaşayarak Öğrenme İçin Eğitici Drama*, İstanbul: Epsilon Yayınevi.
- Özdemir, E. (2001). *Açıklamalı Atasözleri Sözlüğü*, Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Özkan, B. ve Gündoğdu, A. E. (2011). *Toplumsal Cinsiyet Bağlamında Türkçede Atasözleri ve Deyimler*, *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 6(3)1133-1147.
- Paylan, N. (2013). *İlkokulda Yapılan Yaratıcı Drama Etkinliklerinin Öğrencilerin Özgüven Gelişimine Etkisi*, Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Sakla Samanı Gelir Zamanı, <http://www.egitimhane.com/3-sinif-turkce-minik-atasozleri-hikayeleri-sakla-samani-gelir-zamani> (Erişim tarihi: 20.12.2017).
- San, İ. (1998). *Türkiye'de Yaratıcı Drama Çalışmalarının Dünü ve Bugünü*. II. Ulusal Çocuk Kültürü Kongresi. Ankara: Ataum.

- Sever, Ö. (2010). *İlköğretim 3. Sınıf Müzik Dersi Müziksel Yaratıcılık Öğrenme Alanı Kazanımların Edinilmesinde Yaratıcı Dramanın Etkisi*, Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Soytürk, M. (2007). *9-11 Yaş Grubu Çocukların Temel Hareket Becerilerinin Örüntüleşmesinde Yaratıcı Drama'nın Etkisi*, Yüksek Lisans Tezi, Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Manisa.
- Stenak, K. B. (2015). *Kültür - Dil - Gramer Leh ve Türk Atasözlerinin Türkçe Öğretiminde Rolü*, Belleten, 64(1), 103-123.
- Şahbaz, M., K. (2012). *Atasözleriyle Okuma-Yazma Öğretimi Üzerine Bir Çözümleme*, Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 9(17), 245-258.
- Şenol, Z. (2011). *Deyimlerin Yaratıcı Drama Yöntemiyle Öğretimi*, Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Topçu, A. K. (2008). *Görsel Sanatlar Eğitiminde Bir Öğretim Yöntemi Olarak Yaratıcı Drama*. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- TDK (2010). *Büyük Türkçe Sözlük*. Ankara: TDK.
- TDK. <http://www.tdk.gov.tr/TR/SozBul.aspx?F6E10F8892433CFFAAF6AA849B2EF05A79F75456518CA> (Erişim Tarihi: 25.01.2018). 816
- Ütkür, N. (2012). *Yaratıcı Drama Yönteminin Hayat Bilgisi Derslerinde Kullanılmasının Öğrencilerin Başarısı ve Tutumlarına Etkisinin İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Yalancı Çoban , Şarkı, <http://www.youtube.com/watch?v=vOeMd4bm2Sc> (Erişim tarihi: 25.12.2017).
- Yılar, Ö. (2007). *Halk Bilimi ve Eğitim* (2. Baskı), Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Zengin, E., E. (2014). *Yöntem Olarak Yaratıcı Drama Kullanımının İlkokul 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretim Programındaki Değerlere Etkisi*, Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Niğde.